

Hållbarhetsredovisning 2023

Destination
Gotland

Innehåll

3	Vd har ordet
4-6	Vår verksamhet
7-8	Trender & omvärld
9-12	Hållbarhetsstrategi & styrning
13	Milstolpar
14	Fokusområden & målsättningar
15-18	En fossilfri resa
19-22	En trygg & säker arbetsplats
23-25	Rena hav
26-28	Hållbar överfart
29-34	Statistik & index

Denna hållbarhetsredovisning utgör bolagets lagstadgade hållbarhetsrapport och är en del av förvaltningsberättelsen för Destination Gotland AB med organisationsnummer 556038-2342. Årets hållbarhetsredovisning avser verksamhetsåret 2023.

25 år i Gotlands tjänst

Färjetrafiken utgör en grundpelare för att det ska vara möjligt för människor att bo, leva och verka på Gotland. Därför är jag extra stolt över att Destination Gotland nu har haft förtroendet att bedriva Gotlandstrafiken i över 25 år. Sedan vi grundades 1998 har resandet nästan fördubblats och överfartstiderna i stort sett halverats. Tack vare denna utveckling har Gotland flyttats närmare fastlandet och fler människor har fått tillgång till allt som ön har att erbjuda. För att uppmärksamma vårt 25-årsjubileum har vi även uppdaterat vår logotyp där pilarna står för framåtrörelse och utveckling, men den nya formen bildar också symbolen av ett fartyg på väg framåt, mot nästa 25 år.

Säkerhetsfrågan och totalförsvaret

Säkerhetsläget i Östersjöregionen har kraftigt försämrats sedan Rysslands anfallskrig mot Ukraina. Gotlandstrafiken har blivit allt viktigare ur perspektiven krisberedskap och totalförsvaret. Vi arbetar dagligen för att utveckla en säker och robust färjeförbindelse till fastlandet och för en nära dialog med myndigheter såväl som det gotländska samhället. Att hålla vägen öppen till och från Gotland är vårt viktigaste jobb. Det är ett arbete vi utför med stolthet varje dag.

Ett fortsatt utmanande omvärldsläge

2023 har präglats av en orolig omvärld med ett pressat ekonomiskt läge med höga räntor, ökade levnadskostnader och fortsatt hög inflation. Hushållens minskade köpkraft påverkade semesterkassorna vilket märktes av i resandet där vi kunde se en minskning jämfört med föregående år. Nu ser vi dock positiva signaler om att räntetoppen förhoppningsvis är nådd samtidigt som inflationen har börjat stabilisera sig på en jämn, lägre nivå, vilket ger goda utsikter för 2024. Under året har priserna på drivmedel stabiliserats vilket har möjliggjort att vi successivt kunnat övergå till att använda flytande fossilgas (LNG) igen. De stabiliserade drivmedelspriserna har även möjliggjort lägre biljettpriser.

I början av augusti drabbades M/S Drotten, som trafikerar Gotlandstrafiken under högsäsong av tekniska problem. Det krävde att hon togs ur trafik för reparation i cirka en månad vilket hade en påverkan på den vanligtvis intensiva period då många reser med oss. Jag är den första att beklaga att inställda eller ändrade avgångar fick en påverkan på ett större antal resenärer, och många av våra medarbetare som kämpade dag och natt för att hantera den uppkomna situationen. Jag vill därför rikta ett stort tack till alla er. Till resenärer för ert tålamod och till alla kollegor för era goda insatser.

Upphandling av nästa trafikperiod

Under 2023 påbörjades upphandlingen av Gotlandstrafiken för nästa trafikperiod, från 2027 och åtta år framåt. Kravspecifikation innebär ungefär samma bastrafik som idag, men med något förlängda överfartstider på vardagar under lågsäsong. Under året har vi arbetat intensivt med att förbereda ett konkurrenskraftigt anbud. Vi är ödmjuka inför konkurrerande anbud från andra rederier, men vet också att vi har lång erfarenhet av trafiken, upparbetade kundrelationer och en väl anpassad fartygsflotta. Den vetskapen gör att vi, även om vi inte skulle vinna avtalet med Trafikverket, planerar att fortsätta köra trafik mellan Gotland och fastlandet.

Fortsatt utveckling av lokalsamhället

Vi är del av det gotländska samhället och spelar en viktig roll för att attrahera besökare och utveckla besöksnäringen på ön. Under 2023 lanserade vi en uppdaterad hemsida och arbetar med en helt ny bokningsplattform för en bättre kundupplevelse samt för att underlätta för den lokala besöksnäringen och alla som vill besöka Gotland.

Vi har ett nära samarbete med besöksnäringen och lokala aktörer för att skapa reseanledningar och paketera nya erbjudanden. Vi vill visa upp allt det fantastiska som Gotland har att erbjuda. Ett viktigt bidrag till detta handlar om vad vi serverar ombord och vi har idag ett 40-tal samarbeten med lokala producenter och leverantörer. Vi satsar för att fler ska kunna nå Gotland från fastlandet och lanserade nya busslinjer till hamnarna i Nynäshamn och Oskarshamn i maj 2024. Det ger 15 nya anslutningsorter.

Jag ser fram emot de nästkommande 25 åren, där vi tillsammans med det gotländska samhället, besöksnäringen, näringslivet och våra medarbetare kommer fortsätta bygga en långsiktig verksamhet som gör det möjligt att bo, leva och verka på vår ö.

Marcus Risberg
Vd Destination Gotland

Vår verksamhet

Vi är många som älskar Gotland. Vissa av oss bor här medan andra besöker ön då och då. En trygg och pålitlig färjetrafik är en förutsättning för att Gotland ska kunna fortsätta utvecklas året runt.

Med sitt unika läge behöver förnödenheter som mat, medicin, kläder och byggmaterial kunna fraktas till och från ön året runt. Även besöksnäringen, som är en av Gotlands största näringar förutsätter att det finns en färjetrafik som gör att alla som vill kan resa hit när de vill och behöver – det är en förutsättning för att Gotland ska kunna utvecklas som resmål och destination.

Trygg och säker försörjning av Gotland

Destination Gotland har sedan 1998 på uppdrag av svenska staten och Trafikverket bedrivit färjetrafiken mellan Visby, Nynäshamn och Oskarshamn. Nuvarande avtal gäller fram till och med 31 januari 2027. Trafikverket arbetar med nästa upphandlingsperiod 2027–2035 och presenterade hösten 2023 ett anbudsunderlag. Destination Gotland har arbetat aktivt med att ta fram ett konkurrenskraftigt anbud. Oavsett upphandlingens resultat så är trafiken mellan Gotland och fastlandet en del av oss och vi kommer fortsätta trafikera och föra Gotland närmare fastlandet.

Färjetrafiken är en grundförutsättning för att det ska vara möjligt för människor att kunna arbeta, bo och verka på Gotland och vi är stolta över att vara en del av det gotländska samhället och utvecklingen av Gotland. En trygg och säker trafik är också grundläggande för att alla som vill ska kunna semestra eller besöka vänner och familj och för att företagare ska kunna exportera eller importera varor till och från ön.

Säkerhetsläget i Östersjöregionen har kraftigt försämrats sedan Ryssland attackerade Ukraina. Vår verksamhet har blivit allt viktigare ur perspektiven krisberedskap och totalförsvaret. Destination Gotland arbetar för att fortsatt utveckla en säker och robust färjeförbindelse mellan Gotland och fastlandet. Vi har en nära dialog med myndigheter och det gotländska samhället när det gäller krisberedskap och totalförsvaret.

Gotland som året-runt-destination

Destination Gotland arbetar tillsammans med besöksnäringen för att göra Gotland till en attraktiv året-runt-destination. Det är en del av vår affär och vi strävar efter att fortsätta utveckla Gotland för att ön ska förbli en hållbar plats för alla som bor här eller vill komma på besök.

Den gotländska besöksnäringstrategin har som mål att att Gotland ska upplevas som norra Europas mest hållbara och attraktiva resmål och vara en attraktiv destination året runt med ett ökande antal besökare. Vi arbetar därför för att förlänga säsongen och skapa nya reseanledningar bortom högsäsong.

Vårt dotterbolag Gotland Promotion har ett nära samarbete med besöksnäringen och har en gemensam bokningsportal där rese- och besöksnäringssaktörer kan ansluta sig för att paketera reseerbjudanden genom destinationgotland.se. Gotland Promotion skapar löpande nya spännande erbjudanden till besökare och arbetar aktivt för att visa upp det fantastiska utbud som finns på Gotland. I vårt bokningssystem har vi ungefär 170 leverantörer som erbjuder allt från hotell, vandrarhem och stugbyar till kulturupplevelser som konsert och teater samt familjeupplevelser som nöjesparker och badanläggningar. Gotland Promotion hanterar ca 35 000 bokningar årligen och 2023 bokades drygt 170 000 gästnätter via våra säljkanaler.

Vi samarbetar med flera olika aktörer på Gotland såsom Almedalsveckan, Medeltidsveckan och Skördefestivalen samt Kulturens Ö som vi skapat tillsammans med Region Gotland. Med den gotländska idrottsrörelsen, Gotlands Idrottsförbund och besöksnäringen har vi också utvecklat Idrottens Ö för att skapa förutsättningar för idrotten genom samverkan, resestöd, marknadsföring och rabatterade biljettpriser.

En naturlig del av det gotländska samhället

Destination Gotlands huvudkontor ligger i Visby och vi är en del av det gotländska samhället. Vi är en av de största privata arbetsgivarna på ön med ca 460 medarbetare som varje dag gör sitt yttersta för att säkerställa god turtäthet, kortare överfartstider och just-in-time-leveranser, vilket tillsammans underlättar för de gotländska företagen och besöksnäringen att verka. Destination Gotland körde under året fler än 2800 överfarter mellan Gotland och fastlandet. Det är betydligt fler turer och med större kapacitet än vad avtalet med Trafikverket kräver.

Vår fartygsflotta

Vår flotta består av tre snabbgående fartyg som ägs av vårt moderbolag Gotlandsbolaget. Två av fartygen, M/S Visby och M/S Gotland, trafikera året runt och har plats för 1650 passagerare och drivs med så kallade dual fuel-maskiner, vilket innebär att fartygen kan drivas med flytande fossilgas (LNG), flytande biogas (LBG) eller diesel. M/S Drotten, som har plats för 1500 passagerare och drivs med traditionell fartygsdiesel, har under året gått i Gotlandstrafiken under högsäsong då mer transportkapacitet har behövts.

Fartygen går i upp till 28 knop och det gör att vi kan trafikera Gotland – fastlandet på strax över tre timmar. En hög tillgänglighet och snabb överfart är viktiga utgångspunkter för att Gotland ska kunna utvecklas som region och samhälle.

Våra terminaler

Destination Gotland har terminaler i Visby, Nynäshamn och Oskarshamn. På terminalerna arbetar våra medarbetare med att checka in passagerare och fordon samt bemanna telefonbokningen och hjälpa våra resenärer med sina bokningsärenden. På terminalen i Visby finns Fraktbokningen och Specialresor (paket-, grupp- och idrottsbokningar).

Resenärer och godsvolymer

Under 2023 reste drygt 1,7 miljoner resenärer med oss, varav 77 procent var besökare, och 23 procent utgjordes av gotlänningar. Därtill fraktade vi ca 760 000 längdmeter gods och cirka 540 000 personbilar åkte med oss över havet. Destination Gotland har under året trafikerat Visby, Nynäshamn och Oskarshamn. Ingen trafik har bedrivits till och från Västervik.

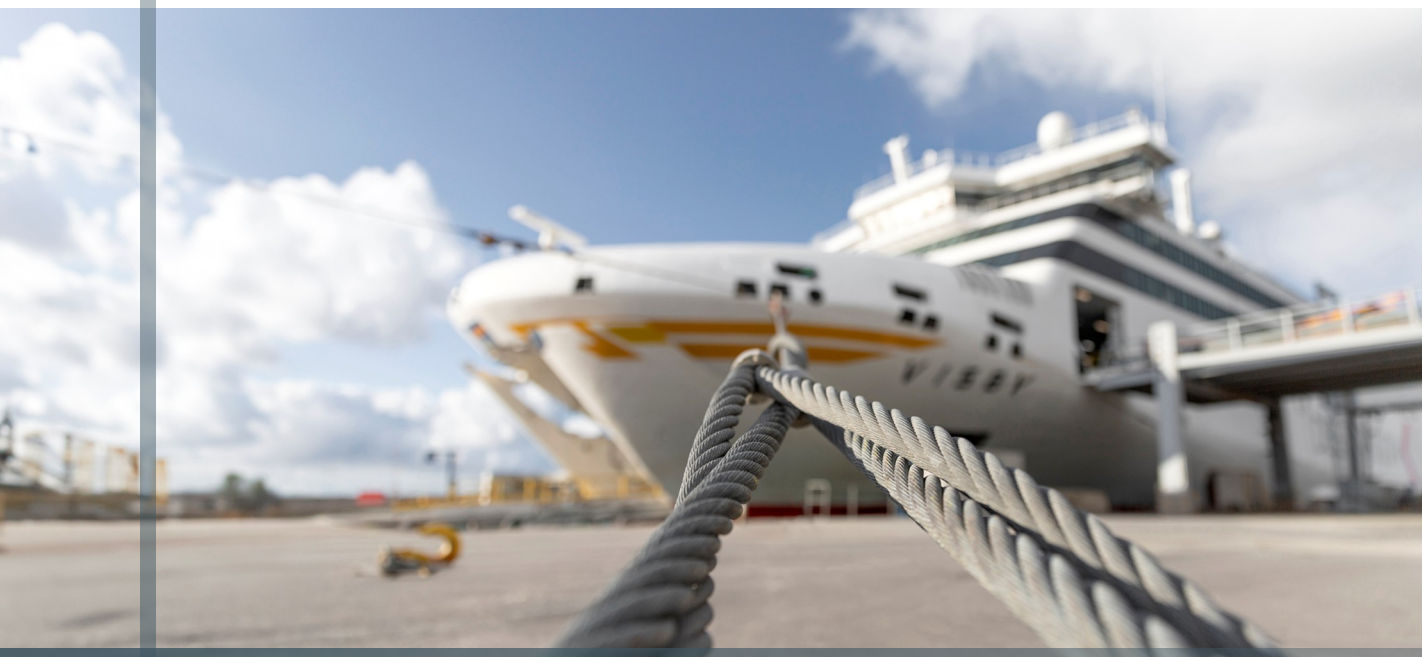
Gotlänningarna reste i ungefär lika stor utsträckning som föregående år, men antalet besökare minskade jämfört med 2022, ett år då Gotland gick väldigt starkt i och ur pandemin. År 2023 var ekonomiskt tufft för många med ökade levnadskostnader, höga räntor och fortsatt inflation, vilket sannolikt haft en påverkan på semesterkassan. Även om resandet från besökare minskade under 2023, ser vi att trenden som började ta form under pandemin, där besökare väljer att stanna allt längre, stärktes ytterligare. Efter att under pandemiåret 2020 ha nått rekordnivåer med en genomsnittlig vistelselängd om 7,0 dygn för besökare, minskade vistelselängden något under 2022 till 6,5 dygn, för att under 2023 återigen öka till 6,6 dygn.

Gotlands Stuveri

Gotlands Stuveri är ett fristående bolag men en del av Destination Gotlands verksamhet. Stuveriet bistår i första hand Destination Gotland med lastning och lossning av gods, proviantering, bagagehantering och med att dirigera persontrafik av och på färjorna i Visby och Nynäshamn. Utöver detta genomförs även stuveriarbete i både Visby, Nynäshamn, Slite och Klintehamn. I Gotlands Stuveri ingår dessutom två mindre bolag, AB Carl E Ekman och Gotland Excursion AB, som bistår kryssningsfartyg med service samt levererar guidade rundturer för kryssningsgäster. Det totala antalet kryssningsanlöp uppgick till 102 stycken under 2023, jämfört med 162 anlöp 2022.

Stuveriets verksamhet innebär användning av bränslen, framför allt diesel, som ger utsläpp av koldioxid. Information om stuveriets bränsleanvändning och utsläpp finns i avsnittet Statistik. Vi följer utvecklingen hos maskintillverkare så att varje nyinvestering av maskiner har hållbara lösningar och kan bidra till minskning av klimatavtrycket. Gotlands Stuveri tar del av vätgasprojektet som leds av forskare vid Uppsala universitet campus Gotland tillsammans med Gotland Tech Development.

Hållbarhetsredovisningen omfattar enbart Destination Gotlands verksamhet där inget annat anges.

Trender & omvärld

Sjöfarten är en viktig transportnäring för Gotland, Sverige och världen. Sjöfarten transporterar omkring 90 procent av alla varor till och från Sverige och bidrar till att öppna vägar för både gods och passagerare. Att transportera varor och gods till sjöss är energieffektivt, då det rätt utnyttjat kräver mindre energi per transporterat ton gods än motsvarande transport på väg.

Samtidigt står sjöfarten inför en enorm utmaning med ett stort fossilberoende. Både FN:s sjöfartsorganisation IMO och EU har beslutat om flera nya regler för sjöfarten med syftet att minska branschens klimatutsläpp. Den svenska regeringen presenterade i slutet av 2023 en klimatpolitisk handlingsplan med fokus på bland annat inblandning av hållbara och fossilfria sjöfartsbränslen. Sverige har till 2030 ett etappmål om att klimatutsläppen från transportsektorn ska minska med 70 procent jämfört med år 2010. Regeringen har gett i uppdrag till Miljömålsberedningen att se över de nationella etappmålen, så att de bättre stämmer överens med Sveriges åtagande inom EU.

Ett attraktivt resmål året runt

Sjövägen är Gotlands primära väg för resande och turism och sjöfarten som transportslag spelar en viktig roll för Gotlands utveckling. I takt med att överfartstiden har minskat och turtätheten ökat, har Gotlands befolkning och besöksnäring kunnat växa. Den gotländska besöksnäringstrategin har två operativa mål om att öka resandet med flyg och färja med 20 procent, med ett tydligt fokus på klimatsmart resande, samt att öka antalet gästnätter med 20 procent och internationella gästnätter med 30 procent.

Antalet gästnätter hos kommersiella uthyrare, som hotell och stugbyar, minskade under 2023 jämfört med föregående år. Samtidigt ökade de oregistrerade gästnätterna, så som uthyrning via digitala plattformar och privatuthyrning, med över 15 procent. Totalt sett minskade antalet gästnätter på Gotland endast med 2,5 procent jämfört med 2022. Det innebär även att 2023 var i paritet med prepandemiska nivåer vad gäller registrerade gästnätter, samtidigt som vi ser en ökad trend i att besökare väljer andra boendeformer när de besöker ön. Trots det tuffare ekonomiska läget i Sverige och vår omvärld står sig Gotland fortsatt starkt som destination.

Hållbar turism

Sedan början av 2000-talet har turismen i Sverige haft en stadig tillväxt, fram till utbrottet av covid-19-pandemin våren 2020. Regeringen lanserade 2021 en strategi för hållbar turism och växande besöksnäring med visionen att Sverige ska vara världens mest hållbara och attraktiva resmål byggt på innovation. En hållbar besöksnäring beskrivs som en näring som tar ansvar för den ekonomiska, sociala och miljömässiga påverkan som turismen åsamkar, och som utgår från behoven hos besökare, företag, medarbetare, destinationer och miljön med fokus på att minska klimatutsläppen i linje med 1,5-gradersmålet. Strategin lyfter även behovet av att fortsätta utveckla en långsiktigt hållbar, innovativ och konkurrenskraftig besöksnäring i hela landet. Här spelar transportererna en viktig roll för att ta hänsyn till miljö och klimat.

Flera regleringar påskyndar sjöfartens omställning

Det finns flera pågående regleringar och tekniskiften som driver på och möjliggör för minskade utsläpp från sjöfarten. EU har beslutat om klimatpaketet Fit For 55 med en rad satsningar för att skynda på klimatomställningen och minska EU:s utsläpp med minst 55 procent senast 2030. Det långsiktiga målet är att uppnå klimatneutralitet senast 2050.

Sjöfarten kommer från 2024 att omfattas av EU:s utsläppshandelsystem (ETS). Systemet införs stegvis för sjöfarten. Första året ska 40 procent av sjöfartens utsläpp inkluderas, från 2025 ska 70 procent av utsläppen inkluderas och från 2026 ska samtliga utsläpp inkluderas. De klimatpåverkande utsläpp som kommer att omfattas utöver koldioxid, är metan och dikväveoxid. Det finns möjlighet för undantag från utsläppshandelsystemet för fartygstrafik till öar med under 200 000 invånare inom en medlemsstat till och med 2030. Regeringen har lämnat in en anmälan till EU om undantag för Gotlandstrafiken. EU-kommissionen fastställde i slutet av 2023 en lista över undantagna öar där Gotland ingår.

FuelEU Maritime är ett regelverk som också ingår i Fit For 55 och som syftar till att öka tillgången och efterfrågan på fossilfria drivmedel genom obligatorisk reduktion av växthusgasutsläpp från förbrukningen av drivmedel på fartyg. Växthusgasutsläppen från drivmedel ska minska med 2 procent 2025 och stegvis till 80 procent år 2050. Det finns även krav på att använda landström vid kaj från 2030. Destination Gotlands fartyg ansluter redan i dag till landström i Visby och Nynäshamn.

För att omställningen ska bli verklighet krävs ökad tillgång till fossilfria drivmedel, som idag är långt ifrån tillräcklig för att möta transportbranschens behov. Produktionen av dessa drivmedel behöver skalas upp för att klimatmålen ska kunna nås.

FN:s sjöfartsorganisation IMO har antagit en ny strategi för att minska klimatutsläppen från den internationella sjöfarten, med det långsiktiga målet att nå netto-nollutsläpp 2050. IMO kommer att ta fram regelverk och åtgärder inom ramen för strategin och uppsatta mål. Under 2023 har IMO:s regler om operativa krav på fartygs kolintensitet (Carbon Intensity Indicator, CII) börjat gälla. Kraven handlar om successiv minskning av fartygs utsläpp av koldioxid per avverkad distans. IMO har noterat att reglerna, som de nu är utformade, innehåller parametrar som står utanför fartygsägares kontroll, varför IMO har aviserat att regelverket för CII kommer att ses över 2026.

Vid de senaste globala klimatförhandlingarna COP 28 diskuterades sjöfartens bidrag till att minska de globala klimatutsläppen. Initiativet Green Shipping Challenge, som Sverige har anslutit sig till, uppmanar länder och aktörer till konkreta åtgärder, bland annat genom att utveckla gröna sjöfartskorridorer för att främja användningen av bränslen och teknik för att nå nollutsläpp.

Försämrat säkerhetspolitiskt läge i vårt närområde

Den ryska fullskaliga invasionen av Ukraina har försämrat det säkerhetspolitiska läget i Östersjöområdet. I Sverige förstärks den militära förmågan, ett modernt totalförsvaret byggs upp och i mars 2024 blev Sverige fullvärdig medlem i Nato. Gotlandstrafiken har blivit allt viktigare ur perspektiven krisberedskap och totalförsvaret och vi har nära kontakt med myndigheter och det gotländska samhället när det gäller dessa viktiga områden. Destination Gotland har tilldelats ramavtal om transporttjänster med försvarsmakterna i Sverige och Finland, för att kunna tillhandahålla transporter av personal, material, livsmedel och andra förnödenheter. Trafikverkets upphandling av Gotlandstrafiken innehåller nya krav relaterat till det svenska totalförsvaret.

Bränslepriser och det makroekonomiska läget

I slutet av 2021 såg vi stora prisökningar på energi, såväl gas, diesel som el, något som fortsatte att eskalera under 2022. Med anledning av de snabbt stigande priserna på flytande fossilgas (LNG), och för att utesluta gas med ryskt ursprung, behövde vi tillfälligt övergå från LNG till dieselbränslet Marine Gas Oil (MGO) som det primära drivmedlet 2022. Under 2023 har priserna på LNG stabiliserats och vi har successivt kunnat övergå till en större inblandning under andra hälften av året.

Svensk ekonomi har under året gått in i en lågkonjunktur. Inflation och ökade räntekostnader har påverkat både hushållens och företagens ekonomiska förutsättningar. Den ekonomiskt ansträngda situationen med ökade boende- och levnadskostnader för hushållen påverkar besöksnäringen. Resandet i Gotlandstrafiken minskade både när det gäller besökare och godsvolymer, jämfört med föregående år. Under slutet av 2023 kom positiva signaler om att räntetoppen förhoppningsvis är nådd och att inflationstrycket har minskat.

Trafikverkets upphandling av Gotlandstrafiken

Destination Gotland bedriver Gotlandstrafiken på uppdrag av Trafikverket. Innevarande upphandlingsperiod sträcker sig till den 31 januari 2027. För närvarande pågår Trafikverkets upphandling av trafiken för perioden 2027 till 3035, med option om ytterligare två år. Destination Gotland lämnade under våren 2024 ett anbud till Trafikverket om att bedriva Gotlandstrafiken under nästkommande trafikperiod.

Hållbarhetsstrategi & styrning

Vi arbetar ständigt för att göra resan mellan Gotland och fastlandet mer hållbar och att minska utsläppen från överfarten och ombord. Vi har höga ambitioner och vill nå långt. Därför har vi satt det övergripande målet att senast 2045 erbjuda en klimatneutral överfart med delmålet att minska koldioxidutsläppen med 70 procent till 2030, jämfört med 2010.

Resan dit kommer att kräva flera smarta val och investeringar i ny teknik. Tillsammans med vårt moderbolag Gotlandsbolaget och systerbolag Gotland Tech Development arbetar vi för att utveckla nästa generations fartyg för Gotlandstrafiken, som går under namnet Horizonserien.

Destination Gotlands hållbarhetsarbete handlar också om allt det vardagliga, hur vi agerar och behandlar varandra. Vi har höga krav på oss själva vad gäller att vara en attraktiv arbetsgivare för våra medarbetare och nya talanger.

Hållbarhetsstyrning och ramverk

Det är Destination Gotlands vd och styrelse som är ytterst ansvariga för hållbarhetsarbetet och utvecklingen av bolaget. Därtill har vi ett Miljöråd med medarbetare från olika avdelningar med såväl land- som fartygsfunktioner representerade. Miljörådet har bland annat i uppgift att lämna rekommendationer till ledningen vad gäller hållbarhetsarbetet. Det pågår ett kontinuerligt arbete för att justera processerna i vår verksamhet i syfte att säkerställa att arbetet fungerar så väl som möjligt.

Destination Gotlands hållbarhetsramverk grundar sig i fyra fokusområden, vilka tar sin utgångspunkt i FN:s globala mål för hållbar utveckling, Agenda 2030. Våra fokusområden har utvecklats genom intressentdialoger och riskanalyser. Destination Gotland arbetar med policy, mål och processer utifrån miljö- och kvalitetsledningssystemen ISO 14001 och ISO 9001. Vi är miljö- och kvalitetscertifierade sedan 2003. Den övergripande styrningen av verksamheten utgår från verksamhetspolicyn som inkluderar hållbar utveckling. Ledningen ser årligen över miljö- och kvalitetsledningssystemen för att säkerställa dess tillräcklighet och verkan.

Vår verksamhet regleras av en mängd lagar och regler, både internationella och nationella, som ställer krav på säkerhet och hållbarhet. Därför är regelefterlevnad en viktig process i styrningen av vår verksamhet.

Sedan 2017 har vi upprättat en hållbarhetsredovisning där vi följer upp vårt hållbarhetsarbete under året som gått. Utöver vår hållbarhetsredovisning rapporterar vi in statistik och nyckeltal till EU, i enlighet med Europaparlamentets och rådets förordning EU/2015/757 om övervakning, rapportering och verifiering av koldioxidutsläpp från sjötransporter (EU MRV). Från 2024 kommer inrapporteringen enligt EU MRV utöver koldioxid även innefatta växthusgaserna metan och dikväveoxid.

Nya regler för hållbarhetsredovisning

Det nya EU-direktivet för hållbarhetsredovisning (CSRD) gäller för vår verksamhet från räkenskapsåret 2025, vilket också inkluderar EU:s gröna taxonomiförordning. Det nya regelverket, som är en del i klimatpaketet Fit For 55, ställer högre krav på kvalitativ och jämförbar hållbarhetsdata. Vidare ska verksamhetens väsentliga påverkan på människa och miljö kopplas samman med finansiell data i en så kallad dubbel väsentlighetsanalys. Destination Gotland kommer successivt att utveckla hållbarhetsredovisningen och hållbarhetsstyrningen mot de nya kraven, vilket görs i samverkan med andra bolag inom koncernen.

Dubbel väsentlighetsanalys i korthet

Kravet på dubbel väsentlighet innebär att verksamheter ska beakta två perspektiv: finansiell väsentlighet (hur hållbarhetsfrågor påverkar resultat, ställning och utveckling) och påverkansväsentlighet (hur verksamheten påverkar människor, samhälle och miljö).

- **Påverkan på miljö och klimat:** Destination Gotlands verksamhet påverkar miljö och klimat främst genom användningen av fossila bränslen och utsläpp av växthusgaser, men också genom andra luftutsläpp som påverkar miljön. Det finns risk för att giftiga kemikalier släpps ut till vattenmiljön om brister uppstår i den operativa verksamheten eller i tekniken kring rening.
- **Värdekedja och leverantörer:** Destination Gotland gör inköp av en mängd olika varor och produkter. Resursförbrukning sker i form av bränslen, oljor/kemikalier och livsmedel. Vi ställer miljö- och kvalitetskrav på leverantörerna och verkar aktivt för att använda gotländska underleverantörer.
- **Påverkan på säkerhet och hälsa:** Medarbetarnas säkerhet och hälsa påverkas av arbetsmiljön i land och ombord. Vi arbetar aktivt med att utveckla en attraktiv, trygg och säker arbetsplats.
- **Samhällspåverkan:** Verksamheten har stor samhällsnytta genom att upprätta förbindelsen för passagerare och gods mellan Gotland och fastlandet samt genom att bidra till sysselsättning.
- **Finansiell påverkan:** Finansiellt utgörs intäkterna till största del av försäljning av bolagets tjänster samt av Trafikverkets ersättningar för den upphandlade trafiken. Kostnaderna för att bedriva verksamheten påverkas i stor utsträckning av världsmarknadspriset på bränsle. Destination Gotland påverkas i stor utsträckning av regelutveckling vilket kräver resurser för regelefterlevnad. Den omvärld vi befinner oss i påverkar verksamheten genom bland annat den allmänna ekonomiska utvecklingen, säkerhetsläget i vårt närområde, resmönster samt hur attraktivt Gotland är som plats att bo på och som besöksdestination. Klimatförändringar kan påverka verksamheten negativt när extremväder blir med frekvent och trafik måste ställas in i högre omfattning.

Hållbarhet i värdekedjan

Med nya regelverk kommer högre krav att ställas på att en verksamhet känner till och påverkar hållbarheten hos sina leverantörer. Destination Gotland ställer krav på leverantörer genom inköspolicy och hållbarhetskrav. Ett exempel är inköp av uniformer och arbetskläder där leverantörer redogör för innehåll av kemikalier, klimatpåverkan och mänskliga rättigheter i framtagande av produkterna. Destination Gotland kommer framåt att utveckla kravställen på leverantörer, vilket leder till ökad hållbarhet och transparens i värdekedjan.

Fyra fokusområden vägleder vårt arbete

För att vägleda hållbarhetsarbetet har vi utvecklat fyra fokusområden. Fokusområdena baseras på en bedömning av den väsentliga påverkan verksamheten har på miljö och människors hälsa och som har validerats genom intressentdialoger och riskanalyser. Resultaten från intressentdialoger och riskanalyser visar att våra fokusområden stämmer väl överens med vad våra intressenter förväntar sig av oss samt var vi har störst påverkan och möjlighet att bidra till hållbar utveckling.

- En fossilfri resa
- En trygg och säker arbetsplats
- Rena hav
- Hållbar överfart

På sida 14 finner du en introduktion till våra fokusområden och våra övergripande målsättningar för hållbarhetsarbetet.

Intressentdialog och riskanalys

Vi involverar och arbetar nära våra intressenter för att förstå deras behov och förväntningar. Detta genom löpande dialog med våra viktigaste intressenter bl.a. resenärer, besöksnäringen, företag, näringslivsorganisationer och andra samarbetspartners samt lokala och nationella myndigheter. Medarbetarnas synpunkter fångas upp genom en årlig medarbetarundersökning.

I början av 2022 genomförde vi en större intressentdialog och riskanalys i form av enkäter och semistrukturerade intervjuer. Resultatet från både enkäter och intervjuer visar att våra intressenter tycker att det är viktigt att vi arbetar aktivt med hållbarhet och att våra fokusområden ligger i linje med intressenternas förväntningar.

Under 2024 kommer Destination Gotland att genomföra en ny omfattande intressentdialog som inkluderar fler hållbarhetsaspekter och som tar hänsyn till de kommande kraven för hållbarhetsredovisning (CSRD).

De frågor som våra intressenter anser är allra viktigast:

- Bidra till rena och levande hav
- Klimatpåverkan
- Skydd av biologisk mångfald och marina ekosystem

Följande frågor berördes också och rangordnades i följande ordning:

- Resurseffektiv användning av vatten, energi och material
- Avfall och återvinning
- God arbetsmiljö, välbefinnande och utveckling
- Hälsa och säkerhet
- Ansvarsfulla inköp
- Affärsetik
- Jämställdhet och mångfald

Intressentgrupp

Kanal för dialog

Resenärer	Möten ombord, kundtjänst, kundundersökningar, ombordmagasin, sociala medier, hemsida och nyhetsbrev
Medarbetare	Medarbetarsamtal, medarbetarundersökning, informationsutskick, intranät, mail, workshops mm
Näringsliv & besöksnäring	Löpande möten och dialoger, medlemskap i branschorganisationer och andra typer av nätverk
Myndigheter & samhälle	Enskilda möten med beslutsfattare och organisationer, presentationer i samband med seminarier, konferenser och mässor

Identifierade risker

Riskanalysen täcker de fyra primära hållbarhetsområdena mänskliga rättigheter, arbetsrätt, miljö och antikorrupcion. Riskerna bedöms utifrån sannolikheten att risken realiserar samt dess påverkan av vår verksamhet (miljömässig, social, styrning) eller påverkan på vår verksamhet (finansiell, legal eller ryktesmässig). Analysen identifierar tio fokusrisker som vi behöver arbeta aktivt med. Riskerna rör framför allt frågor om utsläpp, bränsleanvändning och fossila drivmedel men även sociala risker kopplat till mångfald och jämställdhet, säkerhet samt svårigheten att attrahera och behålla rätt kompetens.

1. Bränsleanvändning och bränslepriser
2. Utsläpp av växthusgaser
3. Brist på mångfald
4. Brist på goda arbetsvillkor ombord och på land
5. Utsläpp och vattenkontaminering
6. Hög energikonsumtion och energiberoende
7. Svårigheter att attrahera och behålla kvalificerad arbetskraft
8. Extrema väderhändelser
9. Bristande IT- och informationssäkerhet
10. Olyckor, incidenter och driftstörningar

Miljö- och kvalitetsledning

Destination Gotland arbetar kontinuerligt med att utveckla och förbättra policy, styrning och metoder för att skapa en så hållbar Gotlandsresa som möjligt. Vårt arbete styrs utifrån olika policy och styrdokument och vi är certifierade enligt ISO-standarderna 14001 och 9001 för miljö- och kvalitetsledning. Några policy är koncerngemensamma.

En grundläggande del i arbetet handlar om god efterlevnad av processer och lagstiftning, samt hantering av risker kopplade till hållbarhet; miljö, klimat, antikorrupcion, arbetsmiljö och mänskliga rättigheter. Vi genomför löpande internrevisioner för att upptäcka eventuella avvikelser mot policy, rutiner och standardkrav för att kunna identifiera och genomföra förbättringsåtgärder. Verksamheten genomgår årligen extern revision av säkerhetsorganisationskoden ISM (International Safety Management Code), miljöledningssystemet ISO 14001 och kvalitetsledningssystemet ISO 9001.

Brott mot mänskliga rättigheter, korrupcion och bristande arbetsmiljö är hinder för utveckling och medför en risk för hela verksamheten. Vi har en hög medvetenhet om de risker som är förknippade till dessa områden och ett ansvar att säkerställa processer för att minska riskerna. Genom Destination Gotlands visselblåstjänst kan alla inom företaget rapportera oegentligheter, läs mer om denna på sida 22. Under 2023 hade Destination Gotland inga rapporterade fall av korrupcion, oegentligheter eller brott mot mänskligheten.

Styrdokument

- Värdegrundspolicy
- Verksamhetspolicy
- Informationssäkerhetspolicy
- Arbetsmiljöpolicy
- Antikorrupcionspolicy
- Jämställdhet- och mångfaldspolicy
- Policy avseende kränkande särbehandling och trakasserier
- ISO 14001 – miljöledningssystem
- ISO 9001 – kvalitetsledningssystem
- ISM-koden - International Safety Management Code
- IOPP - International Oil Pollution Prevention Certificate
- ISPP – International Sewage Pollution Prevention Certificate
- IAPP – International Air Pollution Prevention Certificate
- International Anti-fouling System Certificate

Milstolpar

Destination Gotland driver ett långsiktigt arbete för att minska klimatavtrycket och påverkan på miljön. Redan på 1990-talet påbörjade vi vårt arbete för att skapa en mer modern och hållbar Gotlandstrafik. Teknikutvecklingen fortsätter i snabb takt och vi arbetar kontinuerligt med att använda nya mer effektiva lösningar som minskar utsläppen. Det vi gör idag påverkar morgondagens Gotlandstrafik.

- 1998
  - Redan 17 år innan detta blev ett krav för sjöfarten på Östersjön började vi köra på lågsvavligt bränsle för att minska utsläppen av svavel till havs
  - Katalysatorer installerades för att minska utsläppen av kväveoxider (NOx), motsvarande den minskning som krävs i lag första januari 2021
  - Källsortering av allt avfall från sopor och gästutrymmena ombord
- 2003
  - Återanvändning av värmen i frånluften minskade elförbrukningen ombord
- 2007
  - Installation av solfilm på fönster minskade värmeinstrålningen och behovet av kylanläggning
  - Ruttoptimering
  - Eco-driving
- 2009
  - Avloppsvatten från fartygen började lämnas i land för att renas i Visby
- 2015
  - Ett vidareutvecklat trafikkoncept från två stora och två mindre fartyg till tre stora fartyg och ett mindre fartyg gav betydligt högre kapacitet men till minskade utsläpp
- 2019
  - Nya fartyget M/S Visborg tas i bruk som drivs med flytande fossilgas (LNG) och biogas (LBG)
  - Landström infördes i Visby hamn
  - Vi började återanvända kylan från LNG-systemet till kylanläggningen vilket minskade elförbrukningen
  - Vi började källsortera plast ombord och plastbanta – exempelvis genom att använda kaffemuggar av papper blandat med gräs och plastförpackningar av återvunnen plast
- 2020
  - Nya fartyget M/S Gotland tas i bruk som också drivs med flytande fossilgas (LNG) och biogas (LBG)
- 2021
  - Vi utökade inblandning av biogas till 10 %
  - Landström infördes i Nynäshamn
  - Gotland Tech Development grundades
  - Gotland Horizon - Gotlandsbolagets konceptfartyg som kan drivas på vätgas lanserades
- 2022
  - Det andra konceptfartyget i Horizonserien, Gotland Horizon X lanserades - världens första storskaliga katamaran som kan drivas på vätgas
- 2023
  - Nytt antifoulingssystem (bottenfärg) börjar användas på våra nya fartyg, vilket minskar motståndet i vattnet och därmed reduceras bränsleförbrukningen och luftutsläppen
  - Fartygsdesign och drivlina för Gotland Horizon X tas fram tillsammans med varvet Austal i Australien
  - Gotlandsbolaget investerade i biogasproduktion genom att bli delägare i det gotländska företaget EnergiSkiftet Sverige AB

Fokusområden & målsättningar

En fossilfri resa

Vårt mål är att till 2045 erbjuda en klimatneutral överfart mellan Gotland och fastlandet, med ett första delmål att till 2030 minska utsläppen av koldioxid med 70 procent, jämfört med år 2010. Genom optimerad körning, moderna fartyg och mer miljövänliga bränslen arbetar vi för att minska utsläppen av växthusgaser och andra luftföroreningar.

Målsättningar

- Klimatneutral överfart 2045
- Minskade CO₂-utsläpp med 70 % till 2030 (2010 som basår)
- Minskade CO₂-utsläpp per nautisk mil med 2 % per år
- Inblandning av biogas – 30 % till 2030

En trygg och säker arbetsplats

På Destination Gotland verkar vi för att vår arbetsplats ska vara trygg och säker, samt präglas av mångfald, jämställdhet och inkludering. Vi vill bidra till en mer jämställd sjöfartsbransch och erbjuda en arbetsplats där alla känner sig trygga, jämlika och välkomna. Jämställdhet och inkludering, fritt från diskriminering är en grundläggande mänsklig rättighet. Ökad jämställdhet ger bättre arbetsklimat, nöjdare medarbetare, ökad produktivitet och en bättre upplevelse för våra passagerare.

Målsättningar

- Könsbalans om minst 60/40 i hela verksamheten
- Nollvision arbetsplatsolyckor

Rena hav

För oss som verkar på havet är det en självklarhet att värna om den känsliga naturmiljön som havet innebär. Vi vill skydda havsmiljön och bidra till rena och levande hav. Vi arbetar förebyggande med att minimera risker för utsläpp av oljor och andra miljöfarliga ämnen och därmed belastningen på vattenlevande organismer.

Målsättningar

- Nollvision oljespill

Hållbar överfart

Vi vill bidra till en hållbar resa, genom hela överfarten. I samarbete med lokala leverantörer kan vi erbjuda närproducerad mat. Vi arbetar för att minska kemikalieanvändning och användning av plast. Det avfall som uppstår ombord ska minska i mängd och tas omhand för återvinning. Vi arbetar för omställningen mot en cirkulär ekonomi.

Målsättningar

- Minska mängden hushållsavfall årligen
- Halvera matavfallet till 2030 (2023 som basår)
- Ersätta samtliga engångsplastartiklar med hållbara alternativ

En fossilfri resa

Vårt mål är att erbjuda en klimatneutral överfart mellan Gotland och fastlandet senast 2045, med delmålet att minska utsläppen av koldioxid med 70 procent till 2030.

För att nå vårt mål fokuserar vi främst på användningen av nya bränslen och teknik, men också genom att optimera körning och effektivisera den befintliga fartygsflottan.

Delmål 13.1 – Stärka motståndskraften mot och förmågan till anpassning till klimatrelaterade faror och naturkatastrofer i alla länder.

Mål – klimatneutral överfart 2045

Utfall år	2022	2023	Förändring i %
Minska CO ₂ -utsläpp med 70 % till 2030*	150 500 ton	142 800 ton	- 5,1 %
Minska CO ₂ -utsläpp per nautisk mil med 2 % per år**	630 kg	630 kg	-
Inblandning av biogas (30 % till 2030)	0 %	0 %	-

*2010 som basår då 177 000 ton koldioxid släpptes ut vilket innebär en minskning 2023 med drygt 19 %.

**Snittvärde samtliga linjer (2022 trafikerades Västervik, vilket inte gjordes 2023).

Risker när det gäller fossila bränslen och klimatpåverkan

Destination Gotlands och sjöfartsbranschens stora energikonsumtion och användning av fossila bränslen genererar betydande växthusgasutsläpp och är ett av våra största påverkansområden. Växthusgasutsläppen bidrar till klimatförändringar som bland annat leder till mer extrema väderfenomen och där exempelvis höjda havsnivåer och hårda vindar är sådant som påverkar sjöfarten. Kostnader för bränslen och förändringar i bränslepriserna har en avgörande finansiell påverkan på bolaget, något som märktes tydligt under 2022 när Rysslands anfallskrig i Ukraina ledde till en stor osäkerhet på energimarknaden med skenande bränslepriser som följd.

Regelutvecklingen innebär också en påverkan som kan leda till ökade kostnader för investeringar i ny teknik och nya bränslen. Utöver vårt kontinuerliga arbete med att minska energianvändningen är det avgörande att tillgången till fossilfria bränslen ökar. Här behövs såväl tydliga incitament som att industri och näringslivet bidrar, något som vi inom koncernen har gjort genom våra investeringar i biogas och vätgas.

EU:s nya regler för sjöfartens omställning

Flera regleringar till följd av EU:s klimatpaket Fit For 55, bland annat EU:s utsläppshandelssystem (ETS) och kvotplikt för förnybara bränslen (FuelEU Maritime), kommer att bidra till att driva på sjöfartens omställning mot fossilfria drivmedel. Från 2024 kommer de klimatpåverkande utsläppen från sjöfarten inom EU att inte bara omfatta koldioxid, utan även metan och dikväveoxid. Metan och dikväveoxid är kraftfullare växthusgaser än koldioxid, vilket innebär att de har en större påverkan på klimatet. De totala utsläppen kommer därför framöver att uttryckas som koldioxidekvivalenter (CO_{2e}), där klimatpåverkan från metan och dikväveoxid räknas om till hur stor klimatpåverkan koldioxid har.

Klimatkrav i kommande upphandling av Gotlandstrafiken

Trafikverket ställer krav på begränsningar av växthusgasutsläpp i kommande upphandling av Gotlandstrafiken för åren 2027–2035. Utsläppen av växthusgaser ska under den upphandlade perioden minska med minst 30 procent. Det är mindre ambitiöst än den utsläppsminskning som Destination Gotland ser tekniskt möjlig under den tidsperioden.

Regeringen har till EU begärt och erhållit undantag för Gotlandstrafiken från EU:s utsläppshandelssystem till och med 2030 genom det så kallade ö-undantaget.

Bränsleanvändning och utsläpp av växthusgaser

Destination Gotlands klimat- och miljöpåverkan sker främst genom förbränning av de fossila bränslen som används ombord på fartygen. Vi har en betydande miljöpåverkan vad gäller utsläpp av koldioxid (CO₂), kväveoxider (NO_x), svaveloxider (SO_x), kolmonoxid (CO), kolväten från förbränning (HC/VOC) och partiklar. Våra moderna fartyg kan drivas med flytande fossilgas (LNG), vilket minskar utsläppen av CO₂ med 20 %, NO_x med 85 % och nästan helt tar bort SO_x och andra utsläpp. De kan dessutom drivas med flytande biogas (LBG) som är ett fossilfritt bränsle. Vid förbränning av LNG uppkommer dock ett mindre läckage av oförbränt bränsle så kallat metanslip. Metanslip kommer att räknas in i våra utsläpp från och med 2024.

Efter de mycket kraftiga prishöjningarna på LNG under 2022 har priserna stabiliserats på en lägre nivå under 2023. Under andra halvan av 2023 har vi därför successivt återgått till ökade volymer LNG som bränsle, vilket minskar utsläppen av koldioxid och andra luftutsläpp. Dock har driften med LNG under helåret varit lägre än föregående år. Tillgången till LNG försvåras då vi vill säkerställa att gasleveranserna inte har ryskt ursprung. Den leverantör vi använder levererar LNG från fartyg till fartyg (ship-to-ship), vilket innebär att bunkringen blir väderberoende. De totala utsläppen av koldioxid från Destination Gotlands trafik minskade med ca 5 procent för 2023, vilket kan förklaras av något mindre trafikvolymer då Västervik inte trafikerades och att fartygen har körts mer energieffektivt. Energianvändningen per nautisk mil minskade med 7,5 procent jämfört med föregående år.

Destination Gotlands moderbolag Gotlandsbolaget har under året investerat i biogasproduktion på Gotland genom att bli delägare i Energiskiftet Sverige AB (moderbolag till Biogas Gotland, BroGas och Gotlands fastbränsle). Biogas är viktigt både för våra fartyg och för Gotlands utveckling.

Energieffektivare fartyg

Destination Gotland har genomfört åtgärder på befintliga fartyg för att öka energieffektiviteten och därmed minska bränsleförbrukningen och utsläppen. M/S Visby fick vid varvsbesök ett nytt antifouling-system (bottenfärg) som minskar motståndet i vattnet och därmed reducerar bränsleförbrukningen. M/S Gotland kommer att erhålla samma antifouling-system under 2024 och M/S Drotten har det sedan tidigare. Vi kommer under 2024 att börja använda ett automatiskt system för eco-driving, för att ytterligare öka fartygens energieffektivitet. Dessa åtgärder och effekter på energieffektiviteten kommer att utvärderas under 2024.

Våra fartyg ansluter till land-el i Visby och Nynäshamn för att minska utsläppen från fossila bränslen och för att minska buller i hamnarna. I Oskarshamn ligger fartygen för kort tid vid kaj för att kunna ansluta till land-el.

Destination Gotlands klimatmål och klimatfärdplan

Destination Gotland arbetar kontinuerligt med att minska utsläppen och förbrukningen av fossila bränslen. För några år sedan tog vi fram vår klimatfärdplan med den övergripande målsättningen om en klimatneutral överfart senast 2045. Stora investeringar har gjorts i moderna fartyg som kan drivas med både LNG och LBG. Det viktigaste projektet framåt är utvecklingen av nästa generations fartyg i Horizonserien, där målsättningen är drift med fossilfri vätgas.

De förändringar som sker i vår omvärld med teknisk utveckling, regelverk, nya klimatmål för sjöfarten och pågående upphandling av Gotlandstrafiken innebär att det finns ett behov av att se över vår klimatfärdplan. Det handlar om att se över våra mål och strategier samt att konkretisera dem med bland annat tydligare delmål för vår resa mot en klimatneutral Gotlandstrafik. Den övergripande målsättningen om klimatneutral Gotlandstrafik senast 2045 kommer att ligga fast.

En viktig del i vår resa mot nollutsläpp är Destination Zero. Det handlar om utvecklingen av nästa generations fartyg som vårt moderbolag Gotlandsbolaget arbetar med. De två fartygen i Horizonserien, Gotland Horizon och Gotland Horizon X, den senare en katamaran, designas för att kunna drivas med fossilfri vätgas. Läs mer om Destination Zero i nästa avsnitt.

Destination Zero

Vår resa mot nollutsläpp

Utsläppen från sjöfarten behöver minska drastiskt. Vi investerar både på land och till havs för att ställa om vår verksamhet. Ett av de viktigaste initiativen för att vi ska nå vårt mål om en klimatneutral Gotlandstrafik – Destination Zero – är utvecklingen av nästa generations fartyg.

Vårt moderbolag Gotlandsbolaget har en lång tradition av att utnyttja den senaste tekniken för att ständigt modernisera fartygsflottan. Arbetet med att utveckla nästa generations fartyg sker genom Gotland Tech Development, som är Gotlandsbolagets innovations- och utvecklingsnav.

Horizonserien – nästa generations fartyg

Horizonserien är vår satsning på framtiden. Den består av två konceptfartyg, Gotland Horizon och Gotland Horizon X, vilka kan drivas med vätgas och andra fossilfria drivmedel.

Under 2023 har fokus legat på att vidareutveckla drivlinans och fartygens design tillsammans med varvet Austal i Australien, som är en av världens ledande katamaranbyggare. I början av 2024 har en avsiktsförklaring ingåtts med varvet med målet att kunna teckna avtal om byggnation av katamaranen Gotland Horizon X. Det innebär att den snabbgående katamaranen kan levereras redan under 2027.

Fartygsserien bygger på en teknik med gasturbiner i kombination med ångturbiner, vilket möjliggör en hög verkningsgrad. Bränslesystemet är så kallad multi-fuel vilket innebär att det blir möjligt att använda en kombination av flytande eller gasformiga fossilfria bränslen.

Konceptfartyget Gotland Horizon X

Vätgasens potential för sjöfarten

Vi ser stor potential i fossilfri vätgas som drivmedel för sjöfarten och arbetar för att öka tillgången till detta bränsle. För tre fartyg, motsvarande dagens Gotlandstrafik, behövs tillgång till cirka 20 000 ton vätgas per år, om trafiken drivs enbart med fossilfri vätgas. Det ställer i sin tur stora krav på mer produktion av fossilfri el.

Vi arbetar i flera samarbetsprojekt, bland annat med Uppsala universitet, RISE, IVL, OX2, H2 Green Steel, Plagazi och Norwegian Hydrogen för att undersöka möjligheter till vätgasförsörjning, infrastruktur och fyllning av vätgas för Gotlandstrafiken. Det saknas idag regelsystem och infrastruktur för hantering av vätgas i hamn och projekten arbetar för att accelerera möjligheterna för tillgången och användningen av vätgas för sjöfarten.

En trygg & säker arbetsplats

Ombord på fartygen, i terminalerna och på andra arbetsplatser i land arbetar cirka 460 personer för att möjliggöra resor till och från Gotland året runt. Våra medarbetare spelar en oerhört viktig roll i arbetet med att säkerställa en trygg och säker överfart, för såväl resenärer som för godstrafiken.

Vi har tillsammans arbetat fram en gemensam värdegrund som leder vår vardag och genomsyrar vår verksamhet, oavsett var man jobbar och vilka arbetsuppgifter man har.

Delmål 5.5. Säkerställ fullt deltagande för kvinnor i ledarskap och beslutsfattande

Mål – könsbalans om minst 60/40 (män/kvinnor) i hela organisationen

Utfall år (i %)	2022	2023
Ledningsgrupp (män/kvinnor)	86/14	75/25
Chefer (män/kvinnor)	44/56	57/43
Fartygsledning (män/kvinnor)	87/13	90/10
Totalt (män/kvinnor)	68/32	68/32

Mål – nollvision arbetsplatsolyckor

Utfall år	2022	2023
Antal tillbud/olycksfall	39	42
Genomsnittlig sjukfrånvaro – land	4 %	4 %
Genomsnittlig sjukfrånvaro – sjö	6 %	5 %

Risker när det gäller kompetensförsörjning, arbetsmiljö, hälsa och säkerhet

Den framtida kompetensförsörjningen utgör en risk för Destination Gotland och hela sjöfartsbranschen. Fler behöver välja en karriär inom sjöfarten. Vi arbetar kontinuerligt med att utveckla en attraktiv arbetsplats som är trygg och utvecklande, fri från diskriminering och kränkande särbehandling. I samverkan med sjöfartsutbildningar erbjuder vi praktikplatser. Säkerheten ombord för både resenärer och medarbetare är av högsta prioritet.

Utbildning och uppdatering av kunskap hos våra medarbetarna är avgörande för att hantera verksamhetens risker. Destination Gotland har byggt upp en omfattande utbildningsverksamhet med en egen övningsanläggning.

Att skapa en attraktiv arbetsplats

Destination Gotland är beroende av att kunna attrahera och behålla rätt kompetens för att vi ska kunna upprätthålla vår verksamhet och säkerställa trygga och säkra överfarter till och från Gotland. Det ställer höga krav på oss som arbetsgivare. En attraktiv och välmående arbetsplats behöver löpande arbeta med likabehandling och jämställdhet i organisationen som helhet för att skapa en så dynamisk, utvecklande och bra arbetsplats som möjligt. Vi strävar efter att ha en jämn könsfördelning och har satt som mål att ha en könsbalans om 60/40 på alla nivåer i verksamheten.

Det är en utmaning att rekrytera och behålla kvinnor i fartygsledningarna, vilket ses i statistiken för 2023. Insatser görs när det gäller rekrytering och att skapa en attraktiv arbetsplats med goda anställningsvillkor för att öka andelen kvinnor. Vi jobbar aktivt med att sprida information om olika karriärmöjligheter i sjöfartsbranschen bland annat vid den årliga Sjöfartsdagen i Visby och vid rekryteringsmässor. Vi samarbetar med sjöfartsutbildningen vid Wisbygymnasiet och med Sjöbefälsskolan i Kalmar och Chalmers för att erbjuda praktikplatser.

Alla likas värde – i alla led

Destination Gotland arbetar för att säkerställa en jämlik behandling och allas lika värde, oavsett ursprung, kulturell och social tillhörighet, religion, ålder och kön och följer alla riktlinjer inom Sjöarbetskonventionen – Maritime Labour Convention (MLC). Vi har nolltolerans gällande kränkande särbehandling och diskriminering och tar dessa frågor på största allvar. Vi har en jämställdhets- och mångfaldspolicy samt en policy avseende kränkande särbehandling, vilka gäller för hela koncernen. I dessa policy finns målsättningar och riktlinjer bland annat för hur vi agerar om medarbetare upplever sig vara utsatt för kränkande särbehandling.

Vågrätt är ett branschövergripande samarbete med ambitionen att skapa en arbetsmiljö som är fri från diskriminering och kränkande särbehandling. Ett av Vågrätts projekt som Destination Gotland deltar i är REDO 2.0. Projektet genomförs av RISE, Sjöfartsverket, Föreningen Svensk Sjöfart, Chalmers, och MÅN som projektpart, tillsammans med fem rederier, bland annat Destination Gotland. Vi har under 2023 genomfört utbildningar på land och ombord på fartygen inom ramen för projektet.

Under hösten 2023 genomförde vi vår årliga medarbetarundersökning med syfte att få kunskap om de anställdas upplevelser under de senaste 12 månaderna. I år var första gången som undersökningen genomfördes inom hela koncernen. Det var också första gången som våra resultat kan jämföras med andra branscher. Resultaten från medarbetarundersökningen kommer att ligga till grund för insatser och aktiviteter under 2024 och framåt.

Våra fem värdeord

- Serviceorienterade
- Professionella
- Inkluderande
- Hållbara
- Möjliggörare

Ledarskapsprogram ska leda vägen

Under året har vi arbetat med att genomföra ett omfattande ledarskapsprogram som implementeras i hela organisationen och har anpassats efter de olika typer av ledande positioner som finns i organisationen. Programmet kommer att uppdateras löpande och pågå över flera år. Destination Gotland vill vara en organisation där medarbetarna kan växa och utvecklas. Vi har under året satsat på att uppmuntra fler till att uppmuntra fler till att välja befälsyrket till sjöss bland annat genom att delta på rekryteringsmässor och på Sjöfartsdagen i Visby.

Säsongsvariationer i personalstyrkan

Destination Gotland har en väldigt säsongsvarierad verksamhet där personalstyrkan under sommarmånaderna nästan dubblas för att möta det behov som finns. Det innebär att det under våren pågår en intensiv rekryteringsprocess. Det gäller både för anställda ombord på fartygen liksom på terminalerna. Sjukfrånvaron för de säsongsanställda på fartygen har gått ner kraftig under 2023 jämfört med året innan, vilket kan förklaras av bättre rekrytering och inskolningsprocesser. Tydligare kommunikation och information internt mellan avdelningar och gentemot de säsongsanställda har också bidragit.

Arbetsmiljö

Ombord på fartygen finns en lång och stark tradition av arbetsmiljöarbete. När det gäller arbetsmiljöfrågor ombord krävs det enligt styrande regelverk skyddsombud för däck, maskin och ombordservice. Arbetsmiljöarbetet bedrivs genom skyddskommittén där skyddsombud från de olika avdelningarna och befälhavare sammanträder var tredje månad. Samtliga chefer ombord måste genomföra en arbetsmiljöutbildning var tredje år.

I en komplex verksamhet som Destination Gotland sträcker sig arbetsmiljöriskerna från mycket allvarliga risker som kan leda till dödsfall eller allvarliga olyckor till risker som kan klassas som försumbara skador. Arbetsmiljöriskerna sträcker sig från fysiska risker till psykosociala risker. För att identifiera och åtgärda de arbetsmiljöriskerna som finns ombord och i land genomförs skyddsronder regelbundet. Samordning med Gotlandsbolaget sker vid åtgärder som kräver stora resurser. Det sker även samordningsmöten med personalchef, säkerhetsansvarig och fackliga representanter. Arbetsmiljöarbetet styrs och följs upp inom ramen för ledningssystemet.

Under 2023 har antalet tillbud och olyckor ökat något jämfört med föregående år. Det handlar om mindre tillbud, inga allvarliga olyckor har skett på land eller ombord under året. En förklaring till att antalet tillbud och olyckor har ökat något kan vara att processen med att anmäla sådana fall har förenklats. Samtliga tillbud och olyckor följs upp i våra skyddskommittéer.

- Alla medarbetare ska ha likvärdiga rättigheter, möjligheter och skyldigheter
- Alla medarbetare ska vara medvetna om betydelsen av jämställdhets- och mångfaldsarbetet
- Alla medarbetare ska ha likvärdiga möjligheter till utveckling och befordran
- En arbetsmiljö där alla medarbetare får möjlighet att komma till tals och synliggöras

Visselblåsarfunktion

Vi uppmanar alla medarbetare att rapportera misstankar om missförhållanden i verksamheten, till exempel kränkningar, diskriminering, bristande efterlevnad av lagstiftning eller avvikelser från våra policy. Vi har under de senaste åren ökat våra kommunikationsinsatser kring visselblåsarfunktionen för att uppmuntra våra medarbetare att använda denna om behov finns. Visselblåsarfunktionen är anonym och hanteras genom en extern tjänst. Antalet rapporter var 13 stycken under 2023, vilket är ungefär samma nivå som föregående år (12 stycken). Det som rapporteras handlar framför allt om arbetsmiljö och säkerhet.

Hälsa och säkerhet

Säkerhet ombord för både resenärer och medarbetare är av högsta prioritet. Destination Gotland har en verksamhetspolicy vilken bland annat utgår från ISM-koden som reglerar företagets säkerhetsansvar gentemot passagerare och medarbetare samt en arbetsmiljöpolicy som syftar till att skapa en fysiskt och psykosocialt säker och sund arbetsplats för alla medarbetare. Dessa policies är vägledande för resten av vårt säkerhets- och arbetsmiljöarbete.

Vi har sedan en längre tid tillbaka byggt upp en infrastruktur för utbildning och övningsverksamhet för att säkerställa kunskapen och färdigheterna hos de ombordanställda och har certifikatsgrundande utbildningar enligt STCW (Internationell Convention on Standards of Training, Certification and Watchkeeping för Seafarers). Destination Gotland har en övningsanläggning i land där vi byggt upp de evakueringssystem som används för alla våra fartygstyper. Vi tränar med samma utrustning som finns i fartygen och använder ett brandfält där vi tränar våra medarbetare. Vi har även avtal med företag som sköter utbildningen vad gäller sjukvård. Utöver det har vi även egen FRB (Fast Rescue Boat) och livbåt för att säkerställa denna typ av utbildningar.

Våra utbildningar

- Grundläggande säkerhetsutbildning
- Sjukvårdsutbildning
- Avancerad brandbekämpning
- Arbetsmiljöutbildning för chefer
- Räddningsfarkoster
- Passagerarhantering/Crowd
- Snabba beredskapsbåtar FRB
- Livräddningsfarkoster livbåtar
- Sjöfartsskyddsutbildning

Rena hav

För oss som verkar på havet är det en självklarhet att värna om den känsliga naturmiljön som havet är.

Vi vill skydda havsmiljön och bidra till rena och levande hav och arbetar förebyggande med att minimera risker för utsläpp av oljor och andra miljöfarliga ämnen, och därmed belastningen på vattenlevande organismer.

Delmål 14.1 – Minska föroreningarna i haven
Delmål 14.3 – Minska havsförsurningen

Mål – nollvision oljespill

Utfall år	2022	2023
Antal oljespill	0	2

Två oljespill inträffade under 2023. Ett oljespill om 5–10 liter i samband med ilandpumpning av oljehaltigt avfall och ett hydrauloljespill om ca 200 liter då service genomfördes på en fartygsramp.

Risker för havsmiljön när det gäller bränslen, oljor och kemikalier

Driften av våra fartyg innebär användning av farliga ämnen och kemikalier. Det finns därmed en risk att sådana ämnen hamnar i havsmiljön, vilket kan påverka vattenlevande organismer negativt. Utsläpp kan ske exempelvis vid hantering av bränslen och oljeprodukter, vid driftstörning av reningsutrustning eller felaktig hantering av utrustning samt vid olyckor och andra tillbud. Hantering av riskerna görs genom att använda kemikalier som är mindre skadliga för miljö och hälsa, minska mängden avfall som uppkommer genom resurshushållning, tydliga rutiner för drift och underhåll samt att avfall lämnas iland för återvinning på bästa sätt. Säkerhet och våra medarbetares kompetens är grundläggande för att minimera riskerna och skydda havsmiljön.

Östersjön är vår arbetsplats

Östersjön är ett av världens mest förorenade hav. Övergödning, försurning, överfiske och syrefattiga havsbottnar påverkar havets mående. Utsläpp av svaveloxider (SOx) och kväveoxider (NOx) leder till försurning och övergödning av havsmiljön. Östersjön är ett så kallat utsläppskontrollområde (Emission Control Area, ECA) där strängare regler gäller för att minska utsläppen av svaveloxider, kväveoxider och partiklar. Sedan januari 2015 får inte svavelhalten i fartygsbränslet överstiga 0,10 viktprocent i Östersjöområdet.

Utsläpp från bränslen

Redan 1998 började Destination Gotland köra på lågsvavligt bränsle för att minska utsläppen av svaveloxider. Samma år installerade vi även katalysatorer för att minska utsläppen av kväveoxider.

Sedan 2020 har vi två LNG/LBG-fartyg i drift som kan drivas av en blandning av flytande fossilgas (LNG) och flytande biogas (LBG). Drift med LNG minskar CO₂-utsläppen med omkring 20 procent, kväveoxidutsläppen med upp till 85 procent och tar nästan helt bort utsläppen av svaveloxider och partiklar. Biogasen är ett fossilfritt bränsle som framställs från organiskt material som exempelvis matavfall.

Men anledning av de snabbt stigande priserna på LNG under 2021 och 2022, behövde vi tillfälligt övergå från LNG till Marine Gas Oil (MGO). Under andra halvan av 2023 har vi återgått till drift med mer LNG, men jämfört med året innan är den totala volymen LNG dock mindre. Utsläppen av NOx och SOx har på grund av mindre inblandning av LNG ökat med 16 % respektive 13 % under 2023.

Hantering av oljeavfall

Vi har tydliga rutiner för hantering av bland annat smörjoljor och hydrauloljor som har använts och som ska tas omhand för återvinning. Trots våra gedigna processer och rutiner kan det ibland uppstå spill så att en liten mängd olja hamnar i havet. Ambitionen är att inget ska hamna i vattnet och vi arbetar därför efter en nollvision vad gäller oljespill.

Under 2023 inträffade två oljespill till havsmiljön. Ett oljespill om 5–10 liter i samband med ilandpumpning av oljehaltigt avfall och ett hydrauloljespill om ca 200 liter då service genomfördes på en fartygsramp. Vid oljespill aktiveras våra rutiner för att begränsa spridning och miljöpåverkan från spillet samt att vi kontaktar berörda myndigheter. Vi utreder orsakerna och vidtar åtgärder. Rutinerna för hur oljehaltigt avfall pumpas iland har uppdaterats för att minska risken för att spill sker framöver. När det gäller händelsen med hydrauloljespillet vidtogs åtgärder omedelbart för att begränsa utsläppet. Myndigheter och räddningstjänst kontaktades omgående. Orsakerna till hydrauloljespillet och åtgärder som vidtogs för att begränsa miljöpåverkan har utretts noggrant och dokumenterats. Nya rutiner har införts som innebär bättre förberedelser och tydligare kommunikation mellan besättning och entreprenör vid service och reparation på fartygen.

Kemikaliehantering och farligt avfall

Vår kemikaliehantering är uppbyggd för att minska risken för skada på både människa och miljö. Syftet är att genom ett enhetligt system skaffa en bra överblick över de produkter som köps in och hanteras, samt att begränsa användningen av skadliga ämnen. Arbetet har inkluderat riskanalyser vilket lett till att vissa produkter fasats ut eller bytts ut mot andra mer miljövänliga alternativ. Kemikalierester lämnas i land för återvinning. Det gäller också för andra typer av farligt avfall som uppstår ombord såsom batterier, elektronik och oljefilter.

Avloppsvatten

Det förorenade vattnet som kommer från toaletter, disk, m.m. ombord (svart- och gråvatten) pumpas iland och renas i Visby reningsverk.

Hållbar överfart

Vi vill bidra till en hållbar resa, genom hela överfarten. Vi samarbetar med lokala leverantörer för att kunna erbjuda närproducerad mat och arbetar för att minska kemikalieanvändning, användningen av engångsartiklar i plast och andra resurser.

Det avfall som uppstår ombord tas omhand för återvinning.

Delmål 12.3 – Halvera matsvinnet i världen

Delmål 12.5 – Minska mängden avfall markant

Målsättningar

Utfall år	2022	2023
Minska mängden hushållsavfall	316 140 kg	247 300 kg
Halvera mängden matavfall till 2030, jmf 2023	158 103 kg*	175 500 kg*
Ersätta samtliga engångsplastartiklar med hållbara alternativ	- 20 %	Målet uppnått

* Mängden matavfall som avfallsentreprenör hämtar. För att kunna pumpa matavfallet till tankbil behöver vatten tillsättas, varför den mängd som hämtas är betydligt större än den som verkligen uppstår.

Risker relaterade till resursanvändning och avfall

Destination Gotland använder olika resurser för framdriften av fartygen och i servicen ombord. Miljöpåverkan uppstår vid framtagande av ny råvara liksom vid hantering av avfall. Om avfallet inte hanteras på korrekt sätt finns det risk för nedskräpning och påverkan på havsmiljön till exempel från plaster. Produktionen av varor och tjänster kan ske under bristande förhållanden när det gäller arbetsmiljö, mänskliga rättigheter och djurskydd. Hanteringen av risker sker bland annat genom att vi tillämpar en inköspolicy med fokus på kvalitet och miljö och att använda lokala leverantörer och leverantörer där vi har mer kunskap om deras arbetsmiljö. I den dagliga driften och i samverkan med våra kunder, minskar vi mängden avfall som uppstår och verkar för en cirkulär ekonomi. Det avfall som ändå uppstår samlar vi in och lämnar i land för återvinning.

Hushållning med resurser och återvinning

Vår verksamhet förbrukar en mängd resurser i den dagliga framdriften av fartygen och i serveringen ombord. Genom att vara noggranna med vad vi köper in och återvinna så mycket som möjligt, sparar vi både resurser och minskar vår egen miljöpåverkan.

Engångsprodukter medför en större resursförbrukning, ökad miljöpåverkan och kan leda till nedskräpning. Att använda flegångsalternativ bidrar till att minska resursförbrukningen och avfallsmängderna. Ombord arbetar vi för att göra det så enkelt som möjligt att återvinna material och för att allt som förbrukas ska tas omhand på bästa sätt. Vi minskar årligen plastavfallet bland annat genom att ersätta engångsplastartiklar med cirkulära materialflöden. Under året har engångsartiklar i plast ersatts med hållbara alternativ i papp eller återanvändbara produkter och material. Det innebär att vårt mål om utfasning av engångsplastartiklar har uppnåtts.

Matavfall blir till biogas

Ungefär en tredjedel av all mat som produceras i världen äts inte upp och matsvinnet står för cirka 8–10 procent av alla växthusgasutsläpp globalt¹. Vi har under de senaste åren arbetat aktivt för att minska vårt matavfall, dels genom vår ambition att ta tillvara så mycket som möjligt av råvarorna, dels genom att vi försöker uppmuntra våra resenärer att inte slänga mat.

Vi har satt som mål att halvera matavfallet till 2030, med 2023 som basår. Det matavfall som hämtas av avfallsentreprenör innehåller stora mängder vatten, för att avfallet ska kunna pumpas till tankbil, varför den mängd som hämtas är betydligt större än den som verkligen uppstår. Under 2023 har vi därför systematiskt själva börjat väga det matavfall som uppstår på fartygen och registrerat varifrån det kommer. Matavfall uppstår som rester vid tillagning av mat, sådant som inte säljs och det som kunderna slänger. Vår egen mätning av matavfallet ombord kommer vi att utveckla som en rutin framåt och använda för uppföljning av målet om att halvera mängden matavfall.

¹ Livsmedelsverket, Matsvinn, 2022. <https://www.livsmedelsverket.se/matvanor-halsa--miljo/matsvinn>

Vi vet att visst matsvinn och matavfall fortsatt kommer att uppstå och det som genereras tas omhand och lämnas till en biogasproducent på Gotland. Biogas produceras genom rötning av organiskt material, ofta avfall och restprodukter, exempelvis matavfall. Genom att producera biogas tar vi vara på en resurs som annars skulle gå till spillo.

Under 2023 har vi börjat samla in använd fritureolja från fartygen, som också den blir till biogas. Detta gör vi i samverkan med andra restauranger och storkök på Gotland.

Vi hjälper resenärerna att göra medvetna val

All mat och dryck som serveras ombord är noga utvald, exempelvis är allt kött svenskt och vi köper in närodlat när det är möjligt. Kaffet som serveras ombord är klimatkompenserat. Vi köper endast in ägg från frigående höns, vilket också gäller för ägg som ingrediens. Då vegetarisk mat generellt har mindre klimatpåverkan än animaliska produkter, så erbjuder vi alltid vegetariska måltider i restaurangen. Vi har gjort det enkelt för våra resenärer att källsortera genom att placera ut flera källsorteringsstationer ombord.

Lokala samarbeten med gotländska producenter och leverantörer

Destination Gotland stöttar det lokala näringslivet på Gotland genom att så långt det är möjligt köpa in produkter och råvaror från lokala producenter och leverantörer. Restaurangen och butiken ombord står för ett 40-tal samarbeten med lokala producenter och leverantörer. På våra skärmar ombord kan lokala företagare få exponering via annonser och vi lyfter även fram lokala entreprenörer i vårt ombordsmagasin genom både reportage, intervjuer och annonser.

¹ Livsmedelsverket, Matsvinn, 2022. <https://www.livsmedelsverket.se/matvanor-halsa--miljo/matsvinn>

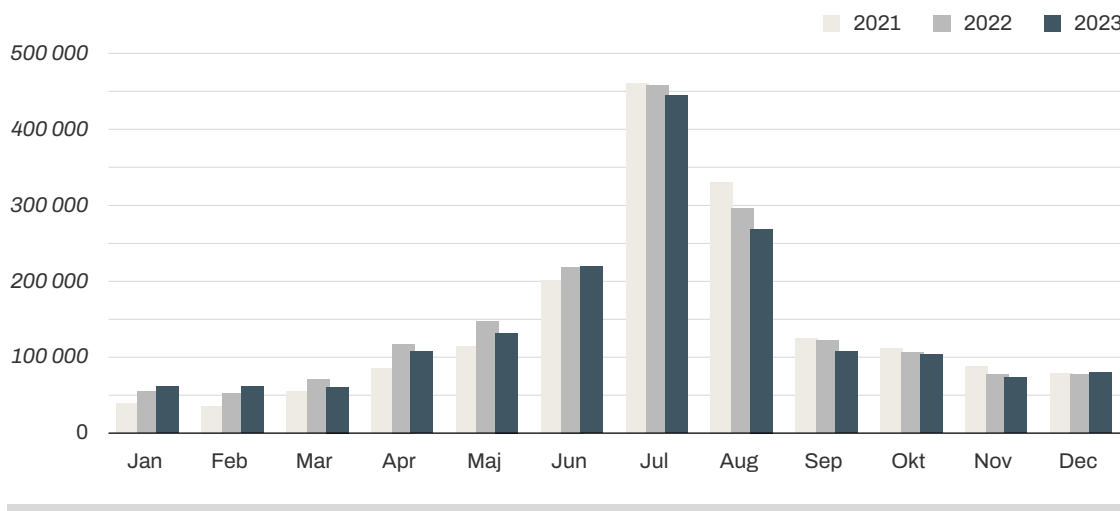

Statistik & index

Resevolymer – transporterade enheter

Utfall år	2021	2022	2023
Längdmeter gods	839 221	843 023	761 887
Fordon	594 705	574 204	540 843
Passagerare	1 723 082	1 799 168	1 705 480

Passagerarvolymer – månadsvis

Utsläppsstatistik

En av våra och sjöfartsbranschens största risker är beroendet av fossila bränslen och de utsläpp som dessa ger upphov till. Vår verksamhet har ett stort energiberoende och vi behöver säkerställa att vi har god tillgång till bränsle för att kunna leva upp till vårt uppdrag om att upprätthålla färjetrafiken till och från Gotland. Vårt mål är att vi senast 2045 ska ha en klimatneutral överfart, men för att det ska vara möjligt behöver produktionen av fossilfria bränslen skalas upp avsevärt. Vi arbetar aktivt för att minska verksamhetens energianvändning.

Klimatförändringar pågår här och nu och vi har under de senaste åren sett fler extrema väderhändelser. Höjda havsnivåer och hårda vindar är sådant som särskilt påverkar sjöfarten. Under 2023 ställde vi in tolv avgångar på grund av väderrelaterade händelser.

Vi redovisar totala utsläpp, utsläpp per nautisk mil, passagerare och frakt i enlighet med de standarder som finns i MRV och som bygger på EN 16258:2012. Detta rapporteras årligen till den gemensamma databasen MRV som är EU:s gemensamma system för övervakning, rapportering och verifiering av koldioxidutsläpp för sjöfarten. Från 1 januari 2024 gäller utöver rapportering av koldioxid (CO₂) även metan (CH₄) och dikväveoxid (N₂O), vilket är samma gaser som omfattas av EU:s utsläppshandelssystem ETS från 2026. Under 2023 presenterade EU-kommissionen ett förslag till förordning för harmoniserad mätning av utsläpp från transport och logistik som föreslår användning av den uppdaterade standarden ISO 14083:2023 som alltså inte tillämpas för MRV. Förordningsförslaget är fortfarande under bearbetning. Mot bakgrund av dessa förändringar och pågående hantering av förordningsförslaget har Destination Gotland valt att inte rapportera utsläpp per passagerare och längdmeter enligt tidigare metod.

Totala utsläpp* – ton CO₂

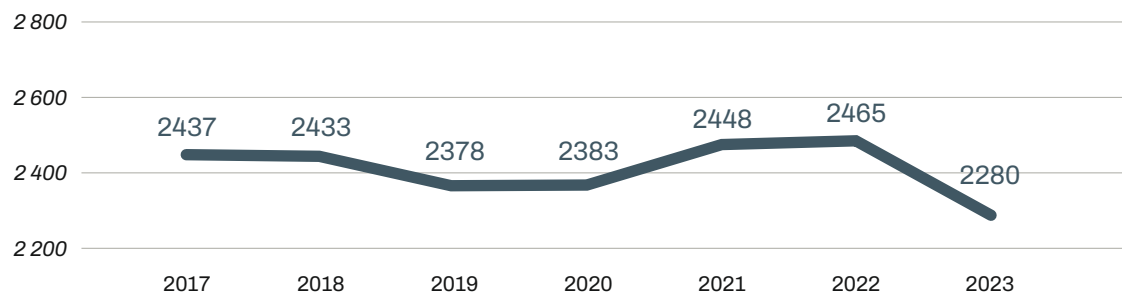
Utfall år	2021	2022	2023
Utsläpp CO ₂	133 100	150 500	142 800

*Omfattar utsläpp både vid överfart och i hamn.

Utsläpp per nautisk mil – kg CO₂

Utfall år	2021	2022	2023
Nynäshamnslinjen	530	650	640
Oskarshamnslinjen	540	600	590
Västervikslinjen	560	540	Ingen trafik
Snittvärde – Alla linjer	540	630	630

Fartygens bränsleförbrukning – kWh/nautisk mil

Fartygens energianvändning per distans har minskat med 7,5 procent jmf. med föregående år, vilket kan förklaras av att trafiken har bedrivits mer energieffektivt.

Resursförbrukning

Östersjön är ett av världens mest förorenade hav. Övergödning, försurning, överfiske, algbloomning och syrefattiga havsbottnar påverkar havets mående och klimatförändringarna driver på denna utveckling ytterligare med varmare vatten och minskade syre- och salthalter. Vi arbetar aktivt för att minska förbrukningen av resurser, avfallsmängder och risken för utsläpp till våra vatten. Det avfall som uppstår återvinns och vi har successivt fasat ut engångsartiklar i plast och ersatt dem med hållbara alternativ. Vi har också riktlinjer, processer och rutiner för kemikaliehantering med syftet att minska riskerna för miljö och hälsa.

Bränsleförbrukning – arbetsmaskiner på terminalerna*

Utfall år	2021	2022	2023
Bränslevolyt i liter	97 525	111 325	86 000

*Gotlands Stuveris arbetsmaskiner i Visby och Nynäshamn

Förbrukade kWh el i land – terminaler/huvudkontor

Utfall år	2021	2022	2023
Elförbrukning i landverksamheten i kWh	1 905 596	1 988 723	1 774 600

Terminalernas elförbrukning och Gotlands Stuveris bränsleförbrukning till arbetsmaskiner har minskat under 2023. Det beror främst på att förbrukningen 2022 påverkades av Hansa Destination, som bedrev trafik mellan Nynäshamn, Visby och Rostock. Energibesparande åtgärder för terminalbyggnaderna har gjorts, vilket också har minskat elförbrukningen. Gotlands Stuveri har, pga. prisbilden för förnybara bränslen, använt diesel som bränsle i arbetsmaskinerna, vilket har ökat verksamhetens koldioxidutsläpp och som 2023 uppgick till totalt 203 ton, jmf. med 36 ton 2022, då HVO användes som bränsle. Gotlands Stuveri planerar att återgå till användning av HVO under 2024.

Resursförbrukning – fartygen

Utfall år	2021	2022	2023
Färg (m ³)	5,9	4,9	5,5
Bottenfärg (m ³)	0,7	0,2	0,7
Kemikalier och rengöringsmedel (m ³)	4,9	4,0	3,3
Absol och andra absorbenter (m ³)	0,9	0,3	0,2
Smörjoljor (ton)	115	121	203
Urea (ton)	788	605	990
Hydrauloljor (ton)	8,8	3,3	19

Den ökade användningen av smörjoljor beror på skiftet av bränsle under året på de nya fartygen, från MGO till en blandning av LNG och MGO, vilket kräver en annan typ av smörjolja. Förbrukningen av hydrauloljor har ökat på grund av byte på M/S Visby vid varvsbesök.

Restprodukter* – enheter i kg

Utfall år	2021	2022	2023
Hushållsavfall**	255 000	316 100	247 300
Matavfall, lämnat i land***	133 151	158 103	175 500
Glasförpackningar – ofärgat	8 691	9 764	11 480
Glasförpackningar – färgat	19 134	24 357	16 200
Metallförpackningar	687	888	700
Tidningar/Journaler	45 017	48 304	39 620
Wellpapp	49 393	49 976	35 750
Plastförpackningar – mjuka/hårda	17 109	19 420	20 140

*Mängden restprodukter för 2021 och 2022 inkluderar även avfall från Hansa Destination som gick i trafik från augusti 2021 till årsskiftet 2022/2023.

** Mängden hushållsavfall har tidigare redovisats felaktigt. För 2023 redovisas korrekt mängd och korrigering av tidigare redovisade mängder för 2022 och 2021 har gjorts.

*** Matavfall hämtat av avfallsentreprenör från M/S Gotland och M/S Visby.

Övrigt vi återvinner – enheter i liter

Utfall år	2021	2022	2023
Filter	2 271	7 025	8 890
Oljetrasor	16 305	22 649	21 640
Lysrör/Lampor	910	1 472	1 810
Elektronikavfall	1 135	2 111	4 160
Batterier	95	74	960
Kemikalierester	101	126	510

Elektronikavfall, batterier och kemikalierester har ökat på grund av åtgärder vid varvsbesök.

Avfallsolja – enhet i kubikmeter

Utfall år	2021	2022	2023
Maskinrumsolja (m ³)	826	455	1 000

Maskinrumsolja har bytts och därmed har mängden sådan olja som blir avfall ökat.

Oljespill – enhet i liter

Utfall år	2021	2022	2023
Oljespill (liter)	0	0	210

Två oljespill till havsmiljön har skett under året. Ett spill vid ilandpumpning av oljehaltigt avfall om 5–10 liter samt ett hydrauloljespill i samband med service på en ramp som uppskattades till 200 liter. Vid oljespill aktiveras våra rutiner för att begränsa spridning och miljöpåverkan från spillet samt att vi kontaktar berörda myndigheter.

Avloppsvatten (gråvatten/svartvatten) – enhet i kubikmeter

Utfall år	2021	2022	2023
Gråvatten/Svartvatten	17 582	16 813	19 080

Farligt gods

Destination Gotland transporterar årligen stora mängder farligt gods. Säkerhet och miljöpåverkan är därför två viktiga delar att ta hänsyn till. International Maritime Organization (IMO) har på dessa områden utarbetat konventioner som bland annat ligger till grund för mer detaljerade bestämmelser om transport av farligt gods till sjöss. Utöver dessa konventioner har Destination Gotland tagit fram ett eget last- och stabilitetsprogram som även omfattar farligt gods. Fartygen har certifikat för farligt gods som anger hur godsklasserna ska placeras på däck och vilka säkerhetsavstånd som gäller mellan olika klasser. När dessa turer körs finns en begränsning i antalet passagerare.

- **SOLAS** (International Convention for the Safety of Life at Sea) innehåller bestämmelser om hur fartyg ska vara konstruerade för att vara så säkra som möjligt.
- **MARPOL** (International Convention for the Prevention of Pollution from Ships) innehåller bestämmelser som ska förhindra att fartyg förorenar miljön.
- **IMDG-koden** (International Maritime Dangerous Goods Code) som ligger under SOLAS hanterar föreskrifter som styr hur olika ämnen ska klassificeras och förpackas. Farligt gods-ämnen som inte ingår i IMDG-koden får inte transporteras till sjöss.
- **Östersjöavtalet** är ett avtal som underlättar multi-modala transporter av farligt gods (d.v.s. transporter som färdas väg-sjö-väg) som sker med RoRo/RoPax-fartyg i Östersjön.

Sociala nyckeltal

Säkerheten är vår högsta prioritet och vi arbetar löpande med utbildningar och rutiner för att alla medarbetare ska kunna utföra sitt arbete på ett säkert sätt. Sjöfartsverksamhet innebär i sig att medarbetare riskerar att utsättas för osäkra miljöer som arbetet medför. Ombord på fartygen finns en lång och stark tradition av arbetsmiljöarbete med flera styrande regelverk och utbildningar för att säkra en trygg arbetsplats. Dessutom genomför vi regelbundna skyddsronder ombord och i land för att identifiera och åtgärda eventuella arbetsmiljörisiker. Vi arbetar aktivt, både internt och inom branschorganisationer, för att bidra till ökad mångfald och kompetensförsörjning inom sjöfarten.

Könsbalans – män/kvinnor i %

Utfall år (i %)	2021	2022	2023
Ledningsgrupp (män/kvinnor)	88/12	86/14	75/25
Chefer (män/kvinnor)	44/56	44/56	57/43
Fartygsledning (män/kvinnor)	88/12	87/13	90/10
Totalt (män/kvinnor)	62/38	68/32	68/32

Det är en utmaning att rekrytera och behålla kvinnor i fartygsledningarna, vilket ses i statistiken för 2023. Insatser görs när det gäller rekrytering och att skapa en attraktiv arbetsplats med goda anställningsvillkor för att öka andelen kvinnor.

Nollvision arbetsplatsolyckor

Utfall år	2021	2022	2023
Antal tillbud/olycksfall	26	39	42
Genomsnittlig sjukfrånvaro – land	3 %	4 %	4 %
Genomsnittlig sjukfrånvaro – sjö	6 %	6 %	5 %

Under året har antalet tillbud och olyckor ökat något jämfört med föregående år. Det handlar om mindre tillbud. Inga allvarliga olyckor har skett på land eller ombord under året. En förklaring till att antalet tillbud och olyckor har ökat kan vara att vi har förenklat processen med att anmäla sådana fall. Samtliga tillbud och olyckor följs upp i våra skyddskommittéer.

Åldersfördelning 2023

Ålder (år)	Land	Sjö	Totalt	Andel i %
18-29	26	51	77	17 %
30-39	24	93	117	25 %
40-49	27	56	83	18 %
50-59	38	95	133	29 %
60-69	10	40	50	11 %
70-	1	1	2	-
Totalt	126	336	462	100 %

Revisorns yttrande

avseende den lagstadgade hållbarhetsrapporten

Till bolagsstämman i Destination Gotland AB, org.nr 556038-2342

Uppdrag och ansvarsfördelning

Det är styrelsen som har ansvaret för hållbarhetsrapporten för år 2023 och för att den är upprättad i enlighet med årsredovisningslagen.

Granskningens inriktning och omfattning

Vår granskning har skett enligt FARs rekommendation RevR 12 – Revisorns yttrande om den lagstadgade hållbarhetsrapporten. Detta innebär att vår granskning av hållbarhetsrapporten har en annan inriktning och en väsentligt mindre omfattning jämfört med den inriktning och omfattning som en revision enligt International Standards on Auditing och god revisionssed i Sverige har. Vi anser att denna granskning ger oss tillräcklig grund för vårt uttalande.

Uttalande

En hållbarhetsrapport har upprättats.

Stockholm den dag som framgår av vår elektroniska signatur

Ernst & Young

Oskar Wall
Auktoriserad revisor

Hållbarhetsredovisning 2023

Destination
Gotland

Destination Gotland AB är kvalitets- och miljöledningscertifierade enligt ISO 9001 och ISO 14001 sedan 2003.